

ՕՐԱԳԻՐ

10 ՓՐԵ.

10 ՓՐԵ.

ՎԵՂԱԲԵՆԱՆ ԵԶՐԱՅԻՆ ԵՒ ԵԹԵՐՏԵՐԵՆԱՆ

Ե. ՏԱՐԻ 1290 ՉԻԼՅԱՏԷ 2 ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ 10 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1873 Ն. Տ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 22 ԹԻԻ 1112

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

ԲԱՂ. ԺՈՂՈՎՈՅ ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Սահմանադրական ազգաց նորընտիր պաշտօնէութեանց սովորական յայտարարութեան համեմատ՝ մեր նորընտիր քաղաքական ժողովը ալ իւր յայտարարութիւնը հրատարակեց՝ որով մէջ կը յայտարարէ թէ՛

«Սահմանադրութեան տրամադրութեանը համաձայն վարուելու համար իւր ջանքն ու անձնութիւնը ցուցնելու ամեն կերպով տրամադիր և պատրաստ է :»

Յայտարարելը որչափ դիւրին և սակայն այդ յայտարարութեան սահմանէն չը չնդիլը այնքան դիւրին չէ, ուստի ամենուս պարտքը պէտք է ըլլայ իմաստութիւն մաղթել նորընտիր վարչութեան որ՝ գործոց շփոթութենէն շուարելով այդ յայտարարեալ սահմանէն չը չնդիլ թէ կամայ թէ ակամայ :

Պաշտօնէութեանց կեանքն ալ՝ ճիշդ ամեն տեսակ ստեղծուածոց կեանքին յար և նման է : Սա ալ ունի իւր տըղայութիւնը, իւր քերականութիւնը, իւր կատարելութիւնը և իւր ձերութիւնը :

Ինչպէս տղայութեան հասակի թերութիւնը ներող աչօք կը դիտուին՝ նոյնպէս ալ նորընտիր պաշտօնէութեանց առջի օրերուն թերութիւնները ներող աչօք կը դիտուին. սակայն քիչ մը ժամանակ անցնելէն վերջն ալ ինչպէս երիտասարդութեան և կատարելութեան թերութիւնները խստիւ կը քննադատուին՝ նոյնպէս ալ ասոնցը կը քննադատուի, մինչև որ ձերութիւնը վրայ հասնելուն պէս՝ պաշտօնէութիւնն ալ ձերանայ ու իյնայ :

Խեղացի պաշտօնէութիւնն այն է որ իւր ձերութիւնը կամ անկումը իւր արարքովը չը փութացնէր, այլ կը հե-

ռացնէ՝ ըստ որում օր մը անպատճառ պիտի հիննայ ու իյնայ :

Կը յօռանք թէ՛ այս տեսութեամբ պիտի վարուի նաև ներկայ նորընտիր քաղ. ժողովը և որչափ կարելի է պիտի աշխատի ու ձերանալու :

Այս առթիւ երկու խօսք ալ Գեր. Տեղապահ Սրբազան Հօր պարտքերնս է :

Գեր. Տեղապահ Սրբազանը վանական մարդ չէ, ինչպէս էր Խորհման Երբազան, այլ Պօլսոյ մէջ քարոզչութեան, գաւառաց մէջ՝ առաջնորդութեան, Ընդհանուր ժողովոյ երեսփոխանութեան և վարչութեան մէջ կրօնական ժողովականութեան պաշտօնները վարելէն վերջը՝ այսօր ալ Տեղապահական պաշտօնին կոչուած է :

Յայտնի է ազգին թէ՛ Խորհման Սրբազան իւր պաշտօնին մէջ ամուր մընաց մինչ այն օրը՝ որ Ընդհ. ժողովը կը բռնէր, իսկ երբ Ընդհ. ժողովոյ դռները բռնաբարուելուն դէմ անտարբեր կեցաւ՝ և ատով իւր Ընդհ. ժողովը բռնելու քաղաքականութեան հակառակ քաղաքականութիւն մը բռնել ուղեց՝ այն վայրկեանէն ինկաւ Պատրիարքութենէ :

Գեր. Տեղապահ սրբազանին պաշտօնն ալ յար և նման պատրիարքական պաշտօնին՝ Ընդհ. ժողովին նախագահել է. ուստի Գեր. Սրբազանէն ալ սպասուած բանը՝ ոչ միայն վարչութեան ժողովոց պատիւն ու գոյութիւնը այլ և Ընդհ. ժողովոյն պատիւն ու գոյութիւնը պաշտպանելն ու պահպանելն է. զի հոն է ազգին կեանքը և Սահմանադրութեան գոյութիւնը :

Սակայն ինչպէ՞ս պիտի կարենայ իւր այս պաշտօնը ըստ արժանւոյն կատարել :

Իմաստունն այն է՝ որ իր լաւ տեղեկութիւն չունեցած բանին վրայ գոնէ լռութիւն կը պահէ, այսպէս ալ Գեր. Տեղապահ սրբազան եթէ երեսփոխաններէն աւելի հմտութիւն չունի սահմանադրական ճշմարտութեանց վրայ

լաւ է որ գէթ լռութիւն պահէ ատոնց վրայ, զի հոն իւր արտասանելիք մէկ սխալ կամ անպատեհ բառը շատ չփութութեանց տեղի կուտայ :

Խորհման սրբազան ալ չէր գիտեր այդ ճշմարտութիւնները և շատ անգամ երբ իւր խօսքերէն կը բռնուէր, մոռցայ, վերացայ, շուարեցայ բսելով՝ լռելեայն ներողամտութիւն կը խնդրէր ժողովէն, ու կատանար ալ :

Արդ աւելի աղէկ չը պիտի բրած ըլլար, եթէ իր լաւ չգիտցած բանին վրայ լռութիւն պահէր, ու մոռցայ, շուարեցայ և ինչ. բսելու չը պարտաւորուէր, զի այլ է երեսփոխանական խօսքին ազդեցութիւնը և այլ է նախագահական խօսքին ազդեցութիւնը :

Չենք ուզեր նորին Սրբազանութեան վարչական ժողովոց նախագահական պաշտօնին վրայ խօսիլ, զի գոց դռներու մէջ գործուած թերութիւնք գոցը կը մնան, սակայն Ընդհ. ժողովինը հրապարակական է, հետեւեալ ամենուն կողմէն անմիջական կերպով քննադատելի :

Աւ այժմ այսպիսի մը խօսելով՝ վրատահ ենք որ նորին Սրբազանութեան կողմէն անկեղծութեամբ կընդունուին :

... Խմբագիր .

Ազգային Պատրիարքարանի Դատաստանական ատեանը, որն որ իւր հայրական և արդարախոհ ընթացիւք մեր ազգային հասարակութեան վստահութիւնը ու սէրը գրաւելու, և առ այն դիմողներուն ցաւերն ամօքելով անպաշտպան և բռնութեան ենթարկեալ տկարին իրաւունքը պաշտպանելու պարտականութիւնն ունի, նոր տեղի ունեցած իրողութիւն մը ցոյց կուտայ թէ՛ այս անգամ մեր Ազգային Դատաստանական ատեանը իւր այդ նուիրական պարտականութեանը դէմ մեղանշած ըլլալու արարքի մը մէջ գտնուած է :

Պալատցի Կարապետ Բէյիզ անուն

անձ մը, որն որ ասկից յառաջ որք զաւակաց տէր այրի կնոջ մը հետ ամուսնացեր էր, իւր կնոջը նախորդ էրկրէն անչափահաս զաւակացը մնացած ժառանգութեան գումարը իւր վրայ անցընելով, կնոջը պահանջմանցը հակառակ զայդ վճարել չ'ուզելով հակառակութիւն մը երևան կուգայ իւր և կնոջը մէջ, որ վերջէն անվերջութեամբ գանակածութեան և առեւտրութեան կը փոխուի և մինչև իսկ մահ կ'ապառնայ այրը իւր կնոջը եթէ նախորդ ամուսնոյն ձգած ժառանգութեան խօսքը մէկ մ'ալ ընէ իրեն: Կինը վախճալով էրկանը ըրած այս սպառնալիքէն, ասկից ամսոյ մը չափ յառաջ թաղին մը քաղաքին և թաղ խորհրդոյ գիտութեամբ անցագիր մը առնելով կ'երևի իւր եղբորը հետ իգժիտ կ'երթայ քիչ մը ժամանակ իւր մէկ աղբակներն քոյն անցնելու:

Կարապետ Բէյլի, իւր կնոջն այս րացակայութեանը վրայ ևս առաւել զայրացած, Բ. Գուռը աղերսագիր մը կուտայ ամբաստանելով իւր կնոջ թէ Յոն ըլլալու նպատակաւ իգժիտ փոխած է: Բ. Գուռն ալ սոյն ամուսնական խնդիրը մեր Աղգ. Պատրիարքարանը կը յանձնէ, իբր սորա իրաւասութեամբ վերաբերեալ դատ մը, որպէս զի քննելով լուծում մը տայ:

Կինն իւր պատուոյն դէմ՝ այսպիսի յարձակում մ'աղաք ըլլալը լսելով կ'աճապարէ Պօլիս գալ, և աղերսագիր մը մատուցանելով Կատրիարքարանին իրաւունք և դատ կը պահանջէ:

Փոխանորդ Տէր Հայրը աղերսագիրը ձեռքն առնելով առանց կարգալու կ'սկսի պատուել, ըսելով թէ այս էլմանը Կարապետ Բէյլիին կ'իյնէ, և անմիջապէս կը հրամայէ զայն Փրկչի Հիւանդանոցը ղրկել:

Այս խնդրոյն նախորդ պարագայներէն, մինչև որ աստիճանի ալ ճշմարտ ըլլան, քննել և օտուգել չէ՝ նպատակն իս, մեզի համար միայն մէկ ստուգութեան թիւն մը կայ ու կը կենայ, այն է կնոջ, մինչև իւր ամուսնոյն բողոքանացը վրայ, առանց դատաստանի և քննութեան լուծուելուն պէս Փրկչի ղրկուիլը, ուր ցարգ կը կենայ: Մինչև արդի բողոքութիւնը բաւական է ցոյց տալու թէ մեր Աղգ. Պատրիարքարանի դատարանը խոշոր, օրինաց, իրաւունք և արդարութեան գլխավոր հակառակ ընթացքի մը մէջ գտնուած է. վասն զի մէկը առանց դատաստանի և առանց ձայնը լսելու արգելանոցը գնելու համար, ատի կամ խելագար և կամ ուրիշ ասոր նման վիճակ մ'ունեցած ըլլալու է, և ասոր ալ այսպիսի վիճակ մ'ունենալը հաստատող տեղոյն թաղ խորհրդէն վաւերացեալ տեղեկագիր մը եղած ըլլալու է ձեռքը:

Առանց այս օրինական և անհրաժեշտ պայմաններուն, չը դատած ու չը քննած մէկը արգելանոցին մէջ փակելը՝ նմանը հազիւ տեսնուած անարդարանալի բռնութիւն մ'է:

Կը յուսանք թէ Փոխանորդ Տ. Հայրն

այս պարագայները նկատողութեան առնելով, խնդիրը անաչառ քննութեան մը կ'ենթարկէ, և անգործին իրաւունքը զօրաւորին բռնութեանը դէմ պաշտպանելով, իւր բրած արդար և անաչառ դատաստանովն ալ ուղղամտութեան և արդարասիրութեանը նոր մէկ փորձը ցոյց տուած կ'ըլլայ, առանց զմեզ միւսանգամ այս խնդրոյն վրայ խօսիլ հարկադրելու:

Կ. Պօլիս 8 դեկտ. 1873

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԷ

ԳԱՂԷԱ

Բարիք 19 դեկտ.

Լրագրական նոր օրինաց ծրագիրն Աղգային ժողովոյ ներկայացնելը՝ ետ թողուց կառավարութիւնը:

Կ'ըսեն թէ Աղգային ժողովոյ մեծ ամանութիւնը մտադիր է եզեր նորընտիր հանրապետական երեսփոխաններն դատաստանի ենթարկել, հաւանականարար ընտրական խաղախութեանց համար:

Յառաջիկայ տարուան պիտէին վիճաբանութիւնը հանդարտօրէն յառաջ կը տարուի:

ԱՌՍՏՐՈՒ—ՀՈՒՆՅԱՐԷԱ

Վիեննա 19 դեկտ.

Պօրտալին գրեթէ բոլոր արժէթը վերն ալ ինկած են:

Հունգարական փոխառութեան ըստորագրութեանը վրայօք օտար դրամական հրապարակներէն հասած լուրերն շատ յաջող են:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 19 դեկտ.

Կայսրը երեք օրէ 'ի վեր նորէն անձնական տկարութիւն մ'ունի:

Բաղաքային պարտաւորիչ ամուսնութեան վերաբերեալ օրինաց ծրագիրը խորհրդարանէն ընդունուեցաւ:

ՆԵՐՔԻՆ

Առողջապահական յանձնաժողովոյ յատկացեալ ծախուց պիտէին վըրայ այս անգամ ամսական 100,000 զրշի յաւելում մ'երկեր է, յիշեալ տեսչութեան վերին պաշտօնատեարց մէկ քանիին ամսական աւելցնելու համար, որոյ ստորին գործակալացը ամսական ասկից երկու ամսոյ չափ յառաջ 2000 կան զրշ աւելցած էր: Պիտէին սոյն

յաւելեալ գումարն ալ առանց Տէրութեան գանձուն ծանրութիւն մ'ըլլալու՝ նոյն իսկ Առողջապահական տեսչութեան հասոյթէն աւելցած գումարէն պիտի առնուի:

— Բրուսիոյ Մայր Թագուհոյն, որքն որ այժմեան Բրուսիոյ թագաւոր և Գերմանիոյ կայսր Վիլհէլմ Ա. նոյն նախորդ և մեծ եղբայր Ֆրէտէրիկ Վիլհէլմ Գ. ի ամուսինն էր, մահուանը վրայ, Վեհ. Սուլթանն հեռագրաւ յանձնարարութիւն ըրեր է իւր Պերլինի դեսպանին, Վիլհէլմ կայսեր իւր ցաւակցութիւնը յայտնելու:

— Տաճկերէն թերթ մը կ'ըսէ թէ անցեալները Վոսբորի ծովուն մէջ անգղիական Բրիթօրտ շոգենաւուն ընդհարմաբն Ազիզիէի թունա անուն շոգենաւուն դէպքացն վրայ Ազիզիէի ընկերութեան անգղիացի շոգենաւուն դէպքացած դատը աւարտեր է: Դատարանը յիշեալ ընկերութեան 30 հազար ոսկի տոյժ և վնաս հատուցանելու դատապարտելով զանգղիացի շոգենաւուն, կէսը կանխիկ միւս կէսն ալ մէկ քանի պայմանաժամաւ վճարելու պայմանաւ:

Այս տեղեկութիւնը տուող թերթը դատին պարագաներուն վրայօք բացատրութիւն մը տուած չ'ըլլալուն համար, հուանական չ'երևիր թէ այնքան ստույգ ըլլայ այդ լուրը:

— Խաբանեալ Հագայիգ տաճկերէն թերթին արտօնատէրն ուրիշ անուամբ նոր մէկ լրագրի մը արտօնութիւնն առած ըլլալով, շարժ զօրութիւն հրատարակութեանը սկսեր է:

— Գատեգիւղ բանող 6 թիւ շոգենաւոր ուրաթ առաւ օտ կամուրջը դաւը միջոցին խալսի վրայ կեցած ուսական շոգենաւոր մը դէմ սաստկապէս զարնուելով, իւր մէկ կողմի անուսփակը խորտակեցաւ:

— Պօլսոյ գլխաւոր փողոցներուն լուսարարութեանը համար կազմ խողովակեր գետեղելու աշխատութիւնը անցեալ շաբթուանէ 'ի վեր մեծ փութով յառաջ տարուելով ունեւորուէ ալ գրուելու վրայ գտնուած կաղաչափ գործիին չինութիւնն աւարտած ըլլալով, կը յուսացուի թէ ասկէց աւիանակէն գլխաւոր պողոտաները պիտի կարենան լուսաւորուիլ:

— Պէյքօղի Տապագհանէի զինուորականներէն մին անցեալ շաբթու յիշեալ գիւղը նաւերու պաշար տուող աւրտրիացի նպարավաճառի մը խանութը մտնելով օդի կ'ուղէ, որոյ նպարավաճառէն մերժուիլը տեսնելով կը կատողի և անկարգութեան կ'սկսի: Աւրտրիացին զարթիւ կը կանչէ, բայց սա կը մերժէ զինուորականը վերցնելու:

լու, որն որ զարթիւն կանչուելուն վրայ
ևս առաւել կատարած, կ'սկսի խանութին
մէջ ձեռքին ինչ որ կուգայ, քարո
բեւեռ, և ին ասդին անդին նետելով
կոտորել վնասել: Նետած քարին մէկն
ալ ծովեզրին վրայ խաղալու զբաղող
ևրոպացիի մը 7 տարեկան աղջկան
կուրծքին կուգայ, և զինուորականը
ասոնց ամենքը կը գործէ նոյն իսկ զար
թիւնին ներկայութեանը:

Հուսկ ուրեմն Պէյքօղլի միւստիրն և
Տապաղհանէի պաշտօնակալը, որք նոյն
միջոցին միատեղ այդ կողմէն կ'անցնէ
ին, զինուորականը բռնել ու զօրանոցը
տանել հրամայելով, այս անկարգու
թեանց տեսարանին վախճան մը կու
տան:

— Հինգշաբթի օր Ղալաթիա բեռ
նակիր մը իւր վաճառականին ուրիշ
մէկու մը ծախած ապրանքները փո
խադրելու համար բեռ կապելու ատեն,
վար կ'իջնէ որ ապրանքին մնացած մա
սըն ալ բերէ վրան դնէ, վեր ելնելուն
կը տեսնէ որ կապելիք բեռը բոլորովին
անհետացեր է: Ոստիկանութեան իմաց
տրուելով, երկու ժամէն յետոյ գողն
ու գողօնը միանգամայն կը գտնուին:

— Անցեալ օր Բանկալթի ութը
տարեկան Յոյն աղջիկ մը փողոցը խա
ղալու ատեն, լուցկին հագած զգես
տին շփելով վառելու միջոցին զգեստը
կը բռնկի: Խեղճ աղջիկը բոցերով չըր
ջապատեալ քիչ մնաց զոհ պիտի եր
թար իւր անխոհեմութեանը, եթէ
Յոյն մտավաճառ մ'անմիջապէս հաս
նէր իր բոցերը չըմարէր աղջկան մարմինը
փօքը ինչ այրած ըլլալով:

— Յանդուգն գողութեան մը հե
տեալ զէպքը պատահած է անցեալ
շաբաթ գիշեր Պէպէք արի կնոջ մը
տանը մէջ, ուր ինքը երկու աղջիկներու
վը կը բնակէր:

Կնոջ արու զաւակն այն գիշերը տուն
չը գալով կէս գիշերուն երեսին սևո
տած անխոհեմ երեք հոգի տունէն
ներս կը մտնեն և չիտակ կնոջ պառկած
սենեակը ելնելով, ձախ հանելուն պէս
զինքը խղճել կ'ապառնան:

Յետոյ կ'սկսին ձեռքերնին ունեցած
գործիքներովը սենեկին մէջ գտնուած
անտուկ մը և այլ ծանրադին նիւթեր
պարունակող գլորոցները հետզհետէ
կոտորելով բանալ ճշգուծեամբ մը, որ
տան մէջ յաճախող գիտածուններ ըլ
լալին գրեթէ տարակոյս չը վերցնեն:
Քսան վայրկեանի մէջ կողոպտանին չը
լնցնելով, խել մը քօնսօլիտի արժէ
թուղթ, աղամանդեայ մատնիներ և այլ
թանկագին գոհարեղէններ, որոցմէ մին
400 ոսկիի արժողութիւն մ'ունի եղբւր,
վերջապէս ընդ ամենը 4000 ոսկիի ար
ժողութեամբ նիւթ յափշտակելով կը
մեկնին: Եղած աղբու խուղարկու
թեանց հակառակ, գողերուն բռն
նուած ըլլալը դեռ իմացուած չէ:

— Պարսից մայրաքաղաքիս դեսպա
նատունը հասած հեռագիր մը կը ծա
նուցանէ թէ նախկին Պատրազամ Միւր
զա Հիւսէյին խան, որն որ բաւական
ատեն է շնորհազուրկ եղած էր, այս
անգամ Շահին կողմանէ Արտաքին գոր
ծոց պաշտօնեայ ըլլալու կոչուեր է:

ԳՈՒՆՏՈՒՐԱՃԸԼԱՐԱ ԻԼԱՆ

Ստամպուլտա Աշըր Էֆէնտի խանըն
տա նօմէրօ 13 մաղազտա պիւրնէի
ֆապրիգատան օլարագ Ամերիքան լաս
տիքլէրի սաթըլէր սանտըք իլէ:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑԻ ԱՐԺԵԴՂԹՈՑ

Ղալաթիա 8 դեկտ.

Ընդհ. Պարտ. Արժ. բաց	53	20
կէս օր	53	24
բարձր գին	—	—
ցած	—	—
Բուսիկի Արժ.	Ֆր.	119 3/4
Նոր	—	59 3/4
Փոխառ. 3 ի	Ֆր.	—
Փոխառ. 69 ի	—	299
— 65 ի	—	347
— 63	—	342
Պատիւթէ Ժէնէրալ Լ. Օ.	8	14
Քրէտի Օթթ-թիւրք	3	10
Գանձատու 1872 ի	—	81
Պատիւթէ Օթթաման	4	28
Գանք աք Գանթի	5	9
Քրէտի Ժէնէրալ Լ. Օ.	40	16
Թրամպէյ	9	80
Բրբոր	5—6	բարե
Դրամագողչ	12—14	0/0
Փոխակիր իլնտ եռմս	111	—
Բարիչ	23	—

ԸՆԹԱՑԻ ԴՐԱՄՈՑ

Օմմ. ոսկի 100 զըշ. Է հաշւալ	772	Փր.
Անգղ. ոսկի	410	38
Դաղը	87	27
Բօլ	89	15
Գարպօն արծաթ	17	—
Թղթագրամ	14	30
Գրքմից	51	30
Ճերմակ մէճիա ասարք	102	5
Հինգուց	104	30
Մեթալիք	105	—
Պէրնէ	121	—

Բարիչ 19 դեկտ.

Դաղը Արժ. 3 0/0	58	25
Դաղը	5 0/0	61 60

Օմմ.	47	37 1/2
Փոխառ.	—	—
Փոխ. 1869 ի	285	—

Վիէննա 19 դեկտ.

Բուսիկի Արժ. հին	Ֆլ.	50	75
Նոր	—	25	15
Քրէտի Օթթ-թիւրք	—	28	50
Կոնո-Օթթաման Պանք	—	53	50
Ասիօ	—	108	75
Փոխակիր իլնտ եռմս	—	113	40

Լոնտոն 19 դեկտ.

Անգղ. Արժ.	92	1/8
Օմմ.	բաց	46 7/8
Գոց	—	46 7/8
Փոխ. 1869 ի	—	56 3/4
— 1871 ի	—	60 1/2
Գանք Օթթաման	—	13 1/2

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Լիւրրուլ 19 դեկտեմ.

Բամպակ Միտ. Օրլէան	8	3/4
ԼաւՏօլէրա	5	5/8
Այսօրեայ վաճառք հակ	12000	—
Նիւացք հրապարակին դանդաղ	—	—
Լոնտոն 19 դեկտեմբեր	—	—
Ափրոն	24—25	—
Մօհէր	33	1/4
Հոլանտայի շաքար	30	—
Մետաքս	22	1/2
Ճէհրի	6	5
Դրամագողչ	0/0	4 1/2
Նիւլ-Եօրք 19 դեկտեմ.	—	—
Բէթրօլ կաղ	13	3/4

ՆՈՒՆԻՐ ԿԱՂԱՆԴԻ

ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ

Մանր Ուսմունք Բնագիտութեան

ՕՐ Ե ԳԱՂՏԱՍՏԵԱՆ

« Մանկանց բարեկամը » յառաջի
կայ կաղանդին հետեւեալ նիւթոց վը
րայ աղայոց խումբին խիստ օգտակար
հրահանգիչ, հետաքրքրական, մտա
ւորական և բարոյական դասեր պիտի
խօսի, որոնց մասնակցիլ ուղղը պէտք
է, 2 զըշ. վճարելով, նոյն բարեկամը
իւր տունը հիւրընկալէ: Ահաւասիկ դա
սերուն նիւթը.—երկիր, արև, լուսին,
խաւարումն արեգակն և լուսնի, գի
շեր և ցորեկ, չորս եղանակ. ջերմու
թիւն և լուսոյ օգուտներն, գոյներն,
հիացան, անձրև, ձիւն, կարկուտ, օդ,
ամպ, հով, միւրակք. աստղերն, գի
սաւորք, ձգողութիւն, Նէվտօնի գիւ
տը, ոտուէ շինուած հօշակաւոր պա
լատը, քաջողական դորութիւն մասանց
մարմինք և յատկութիւն նոցա, բնա
գիտութեան օգուտն, քաղցրութիւն և
վեհ նպատակն:

Դպրոցաց համար հարկւրին 20 զը
շէղ կ'ըլլայ:

Ա.ԶԴ

Ազգային Հիւանդանոցի մօմարանէն ելած թէ հասարակ և թէ հարսանեաց և ըն հանդէսներու համար ծաղկազարդ փայլուն և գեղեցիկ մօմեր, կը ծախուին Չաքմաքճըլար եօքուշու Մեծ Նոր խան միջնայարկ թիւ 49 Հիւանդանոցի գըրանենկին մէջ, հորկ եղած ատեն ան ոք կրնայ ամեն ատեն իրեն ուզած ձևովն և դիրքով մեղրամոմ գըտնել հոն արժան գնով :

Սարգիս Մ. Հիւարլեան

ՍԱՐԱՐՆԱՍՏՈՒԹՅՈՐ ԱՅԵՐԻ

Այս դեղը կը բժշկէ արեան ապականութենէ յառաջ եկած ամեն տեսակ արտերը զորօրինակ խոյլ, վէրէմ, լիարդի, Ստամբուլի և Երիկամանց Պալարներ : Երբ լանճը, Մորթի բորբոքումն, Գօսութիւն թուզու Պալիամ, Քէլ, կանանց հիւանդութիւններ, ամուրթիւն, ցաւոտ աչք, մասարլ եւ :

Բազում վկայութիւններով հաստատուած և հազարաւոր փորձերով ստուգուած է թէ վերոյիշեալ արտերը բուժելու համար մինչ ցարդ գտնուած և գործածուած դեղերէն ամենէն աւելի աղէկ և վստահանալին Տօքթօր Այերի շինած Սարարնայի սիրօրն է և որն որ յիշեալ երևելի բնաւոր շատ աշխատութիւնով և մեծ խնամով հնարած ու յաջողած է, որուն միջոցաւ շատերը մահաբեր արտերէ բժշկուած և դառն ցաւերէ ազատած են : Գիններն աժընցած են կը ծախուի :

Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՅ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Ղալաթիա

Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ կը ծախուի նաև երկաթէ գոյնզգոյն քարեօլաներ, աթուներ ժամացոյց, լամպներ, լապտերներ, արծաթած պատառաքաղ և դանակ եւ. սեղանի աղնիլ յախճապակեղն, պրօնզ աշտանակներ, խալի աղնիլ և հաստրակ, գեղեցիկ թէփա և տամսաքօ, անկողնի կտակեղէնք, փանելա վերմակ, լաստիք վերարկու և քալօշ :

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ղալաթիա

Մեհարգոյ Տօքթօր Գ. Ճիվանեան Ատամաբործ բժիշկն իր արուեստին պէտք եղած ուսումը փարիզի մէջ աւարտելով մօտ օրերս մայրաքաղաքս դարձած և բընակութիւնն առ այժմ հաստատած է ի Պէշիկթաշ Մեծ-Փողոց Քէօքըրլե-Պաշի, իսմայիլ փաշային տանը դիմաց :

Մեծարգոյ Ճիվանեան ինչպէս փարիզի նոյնպէս ալ Պօլսոյ մէջ իր ճարտարութիւնը բազմաթիւ գործողութեամբ ցոյց տալով մեծ համբաւ ստացած է :

Ըրած գործողութիւնները հետեւեալներն են .

1. Ամեն հիւանդ և ցաւոտ ակրաները կը բժշկէ, և նոր հնարքով մը կը լեցնէ, այնպէս որ մինչև 20 տարի կը դիմանայ :

2. Արեւն քաշուած ակրաներուն տեղ նոր ակրաներ կը դնէ մասնաւոր եղանակաւ մը, որ բնական ակրայից պէս ամեն տեսակ կերակուր կը ծամեն, և գեղեցկութեան ու դիմացկանութեան մասին բընականներն իսկ կը գերազանցեն :

3. Ծուռ բուսած ակրաները կը շտկէ :

4. Սեղած ակրաները կը ճերմակցնէ, իրենց բնական գոյնը կուտայ անոնց :

5. Նոր փտիլ սկսած ակրաներուն փրութեան առաջը կառնու :

6. Կոտրած ակրաները դիւրութեամբ և առանց ցաւի կը հանէ :

7. Առանց (եայի) և գաւ ի վրայ ակրաներ կը շին :

8. Բերնին ծաղկած կամարները կը գոցէ :

9. Զէնքէ վնասուած ամբողջ կզա և կզակի ոսկորներն արհեստական կերպով կը նորոգէ :

10. Տեղերնուն խախտած ակրաները կամրապնդէ զանազան եղանակաւ :

11. Ակրաներուն երկնալուսն, լինտերու քաշուելուն, բերնի հօտի եւ առաջը կա :

Կը գտնուի ամեն օր՝ բաց ի կիրակիէ ժամը 5էն մինչև 11 Պէշիկթաշ իւր բնակարանը. իսկ ժամը 5էն առաջ ուղղին տունը կերթայ :

Ի Լ Ա Ն

Ինսանա արիզ օլան սըզը իլլէթի սօղուքտան հասըլ օլմազ իսէ տէ պուքէմիք իչինտէ ֆէնուզ պիր սարը սուտան իպարէթ օլուպ ֆազաթ պուլուն պազըսը վազթը կէշմիշ վէ լալըդըլա թէմէլ թուլմուշ վէ պազըսը էթ իլէքէմիք արասընտա գալմըշ աղըլյա պաշգաճա մաիւճէ օլունմազ վէ հըֆսըյա Ալլահ թաալեա նուզուլ իլլէթին տէն վէ մերադտան միւնաղատան արիզ օլան եէլտէն պաշգա եալընըզ սօղուքտան հասըլ օլա նտօգուզ օն սէնէլիք տաիի օյաշտա եինէ չարէսի պուլունմաք վէ էօքսիւրիւկէ վէ կէօքիւս թըքանըլընա պէլ կէվլէկլիի վէ մազաթ թա բէյտահ օլան սըզըլը մայաթըլա մաիւճէ վէրմէք իւզըն սարըլըքտաքէսրի մէշհուր Ուստա Սիմօն պուլուննուր Մահմուտ-Փաշա ճամիսինին ալ ուսունտա օրթատաքի գահվէտէ իքթիզա լլէտէնլէրին գահվէի մէղքիւրա կէլմէլէրի վէ իճապընտ կէօրէ թարիֆ վէ էտվիէոնի պագմազ իչուն պուլունտան ագտէմ իլան էթմիշ իսէ տէ մէղքիւր իլլէթլէրին իլալէսի իչուն պուքէրէ եինէ իլան իտէր :

Վէ սըզը իլլէթի 24 սաաթտա տըշարը չըդարըլմ վէ գաթըզ իլլէթին իճրասընտա պուլուննուրըզ :

Բառընտա պասուր օլան պիլ սանճը վէրի իսէ օնունտա իճրասընտա պուլուննուրըզ :

ԳՈՒՄԱՆՏԱՐԻԱ

Կիպրոսի այս աղնիւ և սննդարար գինին որ մարմին ու արիւն զօրացնելու և ստամոքսի ու թտալու համար շատ անգամ փորձուած և մեծ օգուտներ տեսնուած է, 3 էն մինչև 20 տարեկան և Անդրիանուպօլսյ աղնիւ և մաքուր 2 էն մինչև 10 տարեկան գինին, և ու-

րիշ քանի մը տեսակ դուտ և մաքուր գինին, և պատուական օղիներ են, որ ամեն առնող շատ գոհ պիտի ըլլայ զմրած շիշներով կը ծախուի չափաւոր գինեքով Կ. Պօլիս Թաշմիզ փողոց թիւ 9 մաղազան : Օ. Ք. սոյն մարդայով չը զմրուածներն երաշխաւորեալ չեն :

ԴԻԻԱՆԱԿԱՆ

ՕՐԱՅՈՅՑ

1874

Թ Ո Ւ Ա Կ Ա Ն Ի

— 0 —

Զարդարեան Գործարանէն այս անգամ մաքուր տպագրութեամբ և փառաւոր կերպով դիւանատանց վերաբերեալ Օրացոյց մը հրատարակուած է՝ որոյ իւրաքանչիւր օրուան յատկացեալ թղթին վրայ խոշոր տառերով նշանակուած է՝ Հայերէն, Գաղղիերէն, Տաճկերէն և Յունարէն լեզուով իւրաքանչիւր ազգի իրեն յատուկ ամսաթիւը :

Այս Օրացոյցը ամեն ազգի վաճառականաց համար հաւաստապէս գործադրելի ըլլալով, կը ծախուի Զարդարեան Գործարանը և ուրիշ ամեն Հալափաճառաց քով :

ՏՕՆ ՔԻՇՈՐ

ՏԵՏՐ Գ. և Դ.

Չիրվանտէս Սպանիացի անուանի վիպասանին այս նշանաւոր գործը՝ զոր գաղղիերէ թարգմանած է Սահ վարժարանի սաներէն մին, տետր առ տետր պիտի հրատարակուի, և արդէն Գ. և Դ. տետրը տպուած ըլլալով կը ծախուի ի Պրէնկեան գրատուն, Մահմուտ փաշալ Թօհափճի ճանիկ աղայի խանութը, Ամամթիոյ Հայկ. դրօսարանը, նաև սցուիշներու ձեռամբ, Գին 40 փր :

Գործոյս յառաջաբանն ալ Ա. հատորին վերջը պիտի հրատարակուի :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՊԱԶԷՆ ՄԱՐԱԶԱԽՏԻՆ

ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

ՏԵՏՐԱԿ Գ.

Սոյն տետրակը կը գտնուի Մահմուտ բաշայի գրուլը Թօհափճի ճանիկ աղայի խանութը, Սամամթիա թիւ թիւնճի հաճի քէրովքէ աղայի խանութը, Կամուրջի գլխու Պարագանի, բոլոր Դրափաճառաց և բոլոր Լրագրափաճառաց քով :

Իւրաքանչիւր Տետրակին գինն է 1 դ.

ՏԵՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ

ՕԳՍԷՆ ԽՕՃԱՍՍԱՐԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆԻ Օ. ԽՕՃԱՍՍԱՐԵԱՆ

ԵՌԻՍՈՒՅԵԱՆ ԽԱՆ

ՎԵՐԻ ՅԱՐԿ ԹԻԻ 7